

Rabobank voorziet in de sectorprognoses 2010 voor het Nederlandse bedrijfsleven een voorzichtige terugkeer naar groei. Dit economisch herstel is nog fragiel en komt vooral door toenemende vraag op de wereldmarkten. Met name sectoren als industrie, groothandel en transport kunnen hiervan profiteren.

Branches die meer afhankelijk zijn van bedrijfsinvesteringen en consumentenbestedingen in Nederland, kunnen dit herstel in 2010 alleen maar proberen te 'volgen'. Ondertussen zien bedrijven uit naar verbetering van het consumenten- en producentenvertrouwen in de loop van dit jaar.

Na een dramatisch 2009 krabbelt de economie in 2010 weer op. "Het ergste is achter de rug, maar ondanks het fragiele herstel is de bedrijvigheid in veel sectoren nog niet op het niveau van begin 2008," verklaart mkb-sectormanager Henri Cocu van Rabobank. Volgens de vooruitzichten krijgt de laatcyclische bouwsector het ook dit jaar nog zwaar te verduren. "De bouw is de enige sector die in 2010 de omzet nog fors ziet dalen." Hierna een korte impressie van de vooruitzichten per sector.

Industrie: omslag in 2010

Door omvangrijke stimuleringspakketten is de wereldvraag naar industriële producten weer op gang gekomen. Ook de afname in het tempo van de voorraadafbouw is een impuls voor de afzet van de industrie. Dit herstel zal naar verwachting doorzetten door (wereldwijde) verbetering van het economisch klimaat. Voor 2010 verwacht Rabobank een omslag met een omzetgroei van bijna +5 procent (2009: min -/19,5 procent).

Bouw: crisis nog voelbaar

De crisis in de bouwsector is nog niet voorbij. Veel bedrijven kampen met relatief lege orderportefeuilles, vooral in de nieuwbouw van woningen en utiliteitsgebouwen. Voor 2010 wordt wederom een lagere nieuwbouwproductie verwacht. De grond-, weg- en waterbouw is minder conjunctuurgevoelig. Die productie was in 2009 vrijwel stabiel en dit wordt ook voor het lopend jaar verwacht. Een ander lichtpuntje is de onderhoudsproductie die in 2010 licht zal stijgen.

Groothandel: niet alle branches profiteren van herstel

Het herstel van de wereldhandel en economie in eurolanden zijn positief voor de groothandelsomzet. Daardoor neemt de im- en export van goederen via Nederlandse groothandelsbedrijven in 2010 weer toe, na de forse terugval in 2009. Deelbranches die afhankelijk zijn van de Nederlandse detailhandel en bouw, profiteren minder door de zwakke consumentenvraag en geringe investeringsbereidheid.

Detailhandel food: groei blijft gematigd maar stabiel

Detailhandel food kende als enige in 2009 nog een omzetplus. Die zal dit jaar op eenzelfde niveau liggen (+0,6 procent). Vooral de prijs veroorzaakt die omzetstijging: door stijging van voedselprijzen en omdat de consument luxere en duurdere producten koopt. In plaats van buiten de deur te gaan eten, geniet de consument nu meer thuis. Anderzijds gaat hij wel op zoek naar goedkopere producten en aanbieders. Versspeciaalzaken zien hun omzet - in tegenstelling tot supermarkten - mede daarom dalen.

Detailhandel non-food: vechten om aandacht van consument

Na de forse krimp in 2009 (-7,1 procent) verwacht Rabobank voor 2010 een omzetsdaling in de detailhandel non-food van 0,5 procent. Dit komt onder andere door beperkte koopkrachtontwikkeling en stijging van de werkloosheid. De ene branche wordt echter harder geraakt dan de andere. Zo lijken de bestedingen in consumentenelektronica het dieptepunt nabij te zijn, terwijl woonwinkels nog een lastig jaar hebben.

Transport: fragiel herstel

Het goederenvervoer kende in 2009 een ongekende vraaguitval. Zowel wegvervoer, spoorvervoer als binnenvaart zijn zwaar getroffen. Veel ondernemers zetten alle zeilen bij om te overleven. Voor 2010 wordt een volumegroei van 2,3 procent voorzien. Dit gaat dan vooral om het grensoverschrijdende vervoer. Het binnenlands vervoersvolume groeit door de beperkte binnenlandse dynamiek nog nauwelijks.

Horeca & recreatie: ergste lijkt achter de rug

In de horeca & recreatie is te merken dat consumenten en bedrijven voorzichtig zijn met hun bestedingen. Toch lijkt het ergste achter de rug: daalde de omzet in 2009 nog met 5 procent; voor 2010 wordt een lichte omzetgroei (1,3 procent) verwacht. Vooral hotels en restaurants gericht op zakelijke markt zien een licht herstel. Het komende WK-voetbal is een extra steuntje in de rug voor de natte horeca.

Dienstverlening: brede groep profiteert van voorzichtige opleving

In de commerciële dienstverlening hebben de vastgoedgerelateerde diensten, zoals architecten, makelaars en notarissen, het zwaar te verduren gehad. Ook uitzendbureaus en communicatiebureaus kenden forse omzetsdalingen. Facilitaire dienstverleners ondervonden kostenbesparingen bij hun opdrachtgevers. Dit jaar is een voorzichtig herstel te zien. Daarvan profiteert een brede groep zakelijke en persoonlijke dienstverleners, onder andere in de opmars van de digitale economie.

Bron: www.accountant.nl (31 maart 2010)

Hyperlink: http://www.rabobank.nl/images/sectorprognoses_maart_2010_29227834.pdf